

Rakenteellisen sosiaalityön toteutussuunnitelman mallipohja on laadittu Suomen kestävän kasvun ohjelmaan kuuluvassa ja Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen hallinnoimassa Rakenteellisen sosiaalityön raportoinnin kehittäminen -projektissa. Projekti on rahoitettu Kestävän kasvun ohjelman EU:n kertaluonteisesta elpymisvälineestä (Next Generation EU).

Rakenteellisen sosiaalityön toteutussuunnitelma – Satakunta 2025

Versio 1, SOTE-jory 26.5.2025, voimassa 5/2025-5/2026

Minka Leino-Holm, Mari Lönnberg, Kati Nordlund-Luoma & Krista Virtanen-Olejniczak

Rakenteellisen sosiaalityön tietotyö nyt ja tulevaisuudessa

Hyvinvointialueet
SUUNNITTELEVAT, miten
rakenteellista sosiaalityötä
toteutetaan alueilla.

Kukin hyvinvointialue kuvaa toteutus-suunnitelmassaan, miten rakenteellista sosiaalityötä johdetaan, organisoidaan ja toteutetaan sekä miten rakenteellisen sosiaalityön tietoa hyödynnetään alueella.

Rakenteellista sosiaalityötä
TOTEUTETAAN
monialaisessa
yhteistyössä.

Rakenteellisen sosiaalityön toteuttamisesta vastaa sosiaalihuollon ammattihenkilö. Tietoa tuotetaan monialaisesti yhdessä muiden ammattilaisten kanssa. Myös hyvinvointialueiden vertais- ja yhteiskehittäminen tukee rakenteellisen sosiaalityön toteuttamista.

Rakenteellisen sosiaalityön
TIETOTUOTANTO
VAHVISTUU
tulevaisuudessa.

Tulevaisuudessa rakenteellisen sosiaalityön tietoa sosiaalihuollon ilmiöistä tuotetaan myös kansallisella tasolla. Tietoa voidaan hyödyntää hyvinvointialueilla tietojohdamisen tukena sekä kansallisesti sote-palvelujen arvioinnissa, ohjauksessa ja valvonnassa.

RAKENTEELLISEN SOSIAALITYÖN AVULLA

- tuotamme yhdessä tietoa sosiaalisesta hyvinvoinnista ja sosiaalisista ongelmista
- hyödynnämme tietoa sosiaalihuollon asiakkaiden elinolosuhteiden parantamiseksi

Rakenteellisessa sosiaalityössä tehdään näkyväksi sosiaalihuollon asiakkaiden ongelmia, tarpeita ja elämäntilanteita ja tarkastellaan niitä suhteessa laajempiin yhteiskunnallisiin rakenteisiin (SHL 1301/2014,7§). THL on kehittänyt rakenteellista sosiaalityötä vuosina 2022-2025 Suomen kestävän kasvun ohjelmassa yhteistyössä hyvinvointialueiden ja rakenteellisen sosiaalityön kansallisen verkoston kanssa.

Euroopan unionin rahoittama –
NextGenerationEU

Toteutussuunnitelman sisältö

1. Johdanto

2. Tavoitteet suunnitelman voimassaoloajalle

3. Rakenteellisen sosiaalityön organisointi

3.1. Toimijoiden roolit, vastuut ja yhteistyö

3.2. Suunnitelman yhteys hyvinvointialueen strategiseen suunnitteluun

4. Rakenteellisen sosiaalityön toteuttaminen

4.1. Alueellinen tietotuotanto ja tiedon hyödyntäminen

4.2. Kansallisen tietotuotannon toimeenpano hyvinvointialueella

4.3. Rakenteellisen sosiaalityön työkäytännöt

5. Rakenteellisen sosiaalityön osaamisen vahvistamisen käytännöt

6. Rakenteellisen sosiaalityön viestintäsuunnitelma

7. Suunnitelman päivittämisen ja seurannan käytännöt

1. Johdanto

Rakenteellisen sosiaalityön alueellinen toteutussuunnitelma on käytännön työväline rakenteellisen sosiaalityön toteuttamiseksi ja kehittämiseksi hyvinvointialueilla. Toteutussuunnitelmalla pyritään varmistamaan rakenteellisen sosiaalityön kokonaisuuden hallinta, rakenteellisen sosiaalityön tiedon hyödyntäminen sosiaalihuollon kehittämisessä ja tietojohtamisessa sekä rakenteellisen sosiaalityön työkäytäntöjen edistäminen.

Toteutussuunnitelman muut keskeiset käsitteet:

Sosiaalinen raportointi on yksi rakenteellisen sosiaalityön tiedon tuottamisen menetelmistä. Siinä voidaan hyödyntää sosiaalihuollon tietolähteiden ja asiantuntijuuden ohella myös muiden toimijoiden tietolähteitä ja asiantuntijuutta.

Sosiaalinen raportti on rakenteellisen sosiaalityön tietotuotannon tuote (tietotuote), joka sisältää toimenpide-ehdotuksia. Muita rakenteellisen sosiaalityön tietotuotteita voivat olla esimerkiksi tutkimukset, tilastoanalyysit, videot ja luennot/esitykset.

(Käsitelmärittely: Rakenteellisen sosiaalityön kansallinen verkosto 2025)

Sosiaalihuoltolaki (1301/2014) 7 § Rakenteellinen sosiaalityö

Rakenteellisella sosiaalityöllä on huolehdittava sosiaalista hyvinvointia ja sosiaalisia ongelmia koskevan tiedon välittämisestä ja sosiaalihuollon asiantuntemuksen hyödyntämisestä hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi.

Rakenteelliseen sosiaalityöhön kuuluu:

- 1) **sosiaalihuollon asiakastyöhön perustuvan tiedon tuottaminen** asiakkaiden tarpeista ja niiden yhteiskunnallisista yhteyksistä sekä tarpeisiin vastaavien sosiaalipalvelujen ja muun sosiaalihuollon vaikutuksista;
- 2) **tavoitteelliset toimet ja toimenpide-ehdotukset** sosiaalisten ongelmien ehkäisemiseksi ja korjaamiseksi sekä hyvinvointialueen asukkaiden asuin- ja toimintaympäristöjen kehittämiseksi; [\(8.7.2022/589\)](#)
- 3) **sosiaalihuollon asiantuntemuksen tuominen** osaksi hyvinvointialueen muiden toimialojen ja kunnan suunnittelua sekä yhteistyö yksityisten palveluntuottajien ja järjestöjen kanssa paikallista sosiaalityötä sekä muuta palvelu- ja tukivalikoimaa kehittäen. [\(8.7.2022/589\)](#)

2. Tavoitteet suunnitelman voimassaoloajalle

Suunnitelman voimassaoloaika: Kevät 2025 – kevät 2026

Sata-alueen ensimmäisen toteutussuunnitelman tavoitteina on:

1. Toimia **käytännön työvälineenä** rakenteellisen sosiaalityön toteuttamiseksi ja kehittämiseksi hyvinvointialueella: Tiedottaminen suunnitelmasta ja sen sisällöistä sosiaalialan ammattilaisille
2. Varmistaa rakenteellisen sosiaalityön **kokonaisuuden hallinta**: Rakenteellisen sosiaalityön toimijoiden sitouttaminen suunnitelman toteuttamiseen sekä suunnitelman yhteyksien tunnistaminen Satakunnassa
3. Varmistaa rakenteellisen sosiaalityön **tiedon hyödyntäminen** sosiaalihuollon kehittämisessä ja tietojohdamisessa: Tiedolla johtamisen kehittämisen tukeminen alueella, sosiaalisen raportoinnin tuottaman tiedon hyödyntäminen.
4. Varmistaa rakenteellisen sosiaalityön **työkäytäntöjen edistäminen**: Osaamisen vahvistaminen koulutuksen, Rake-tilaisuuksien, viestinnän ja Rake-Agentti –toiminnan avulla.

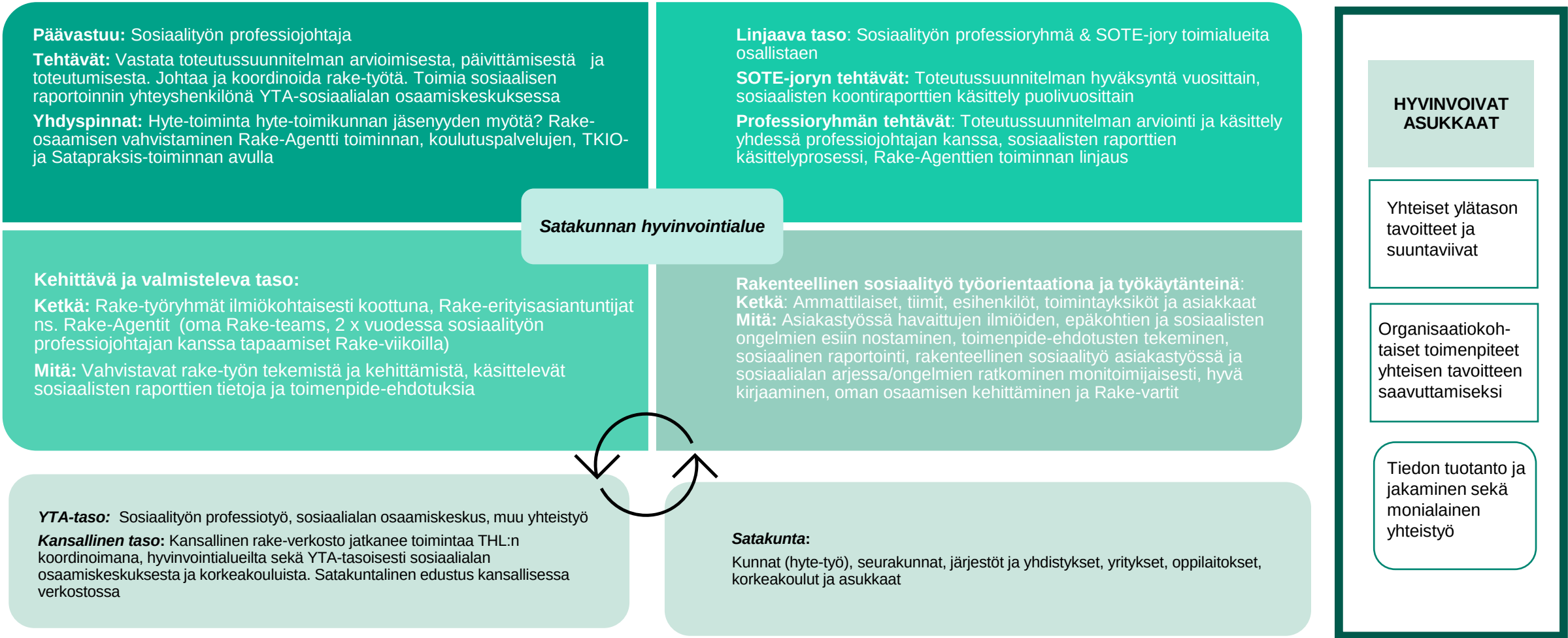
Kestävän kasvun Satakunta 2 -hankkeen Rakenteellisen sosiaalityön raportointi -osahankkeesta on saatavilla tukea tavoitteiden saavuttamiseksi vuoden 2025 osalta.

3. Rakenteellisen sosiaalityön organisointi Satakunnassa

3.1. Toimijoiden roolit, vastuut ja yhteistyö

Rakenteellisen sosiaalityön avulla huolehditaan sosiaalista hyvinvointia ja sosiaalisia ongelmia koskevan tiedon välittymisestä ja sosiaalihuollon asiantuntemuksen hyödyntämisestä hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi Satakunnassa (SHL 7§) → Rake kuuluu kaikille!

3. Rakenteellisen sosiaalityön organisointi Satakunnassa

3.2. Suunnitelman yhteys hyvinvointialueen strategiseen

suunnitteluun: Rakenteellista sosiaalityötä toteutetaan monialaisessa yhteistyössä. Sen avulla tuotetaan tietoa Sata-alueella asuvien ihmisten sosiaalisesta hyvinvoinnista ja sosiaalisista ongelmista. Tietoa hyödynnetään sosiaalihuollon asiakkaiden elinolosuhteiden parantamiseksi, mutta myös kaikkien asukkaiden hyvinvoinnin edistämiseksi.

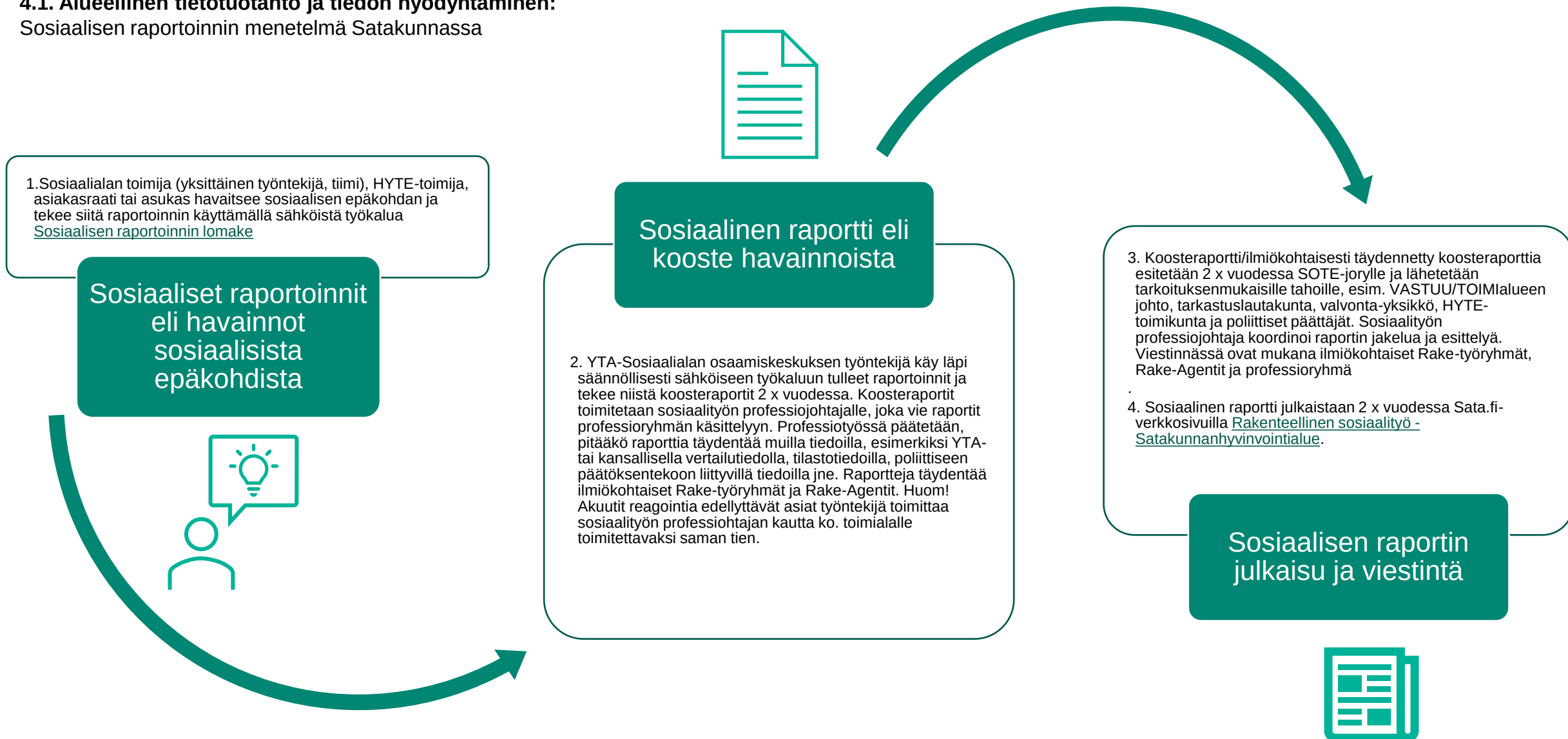
3. Rakenteellisen sosiaalityön organisointi Satakunnassa

Asiakirja/sivusto	Yhteys rakenteelliseen sosiaalityöhön	Yhteystaho
Hallintosääntö	Sosiaalityön professiojohtajan tehtävät 1. toimii hyvinvointialueen sosiaalityön profession edustajana ja sosiaalityön johtavana asiantuntijana. 2. ohjaa ja yhteensovittaa osaltaan sosiaalihuollon toiminnan tarkoituksenmukaisia menetelmiä ja yhteistyötä profession vastuuhenkilöiden yhteistyöryhmässä 3. tukee osaltaan laadukkaiden ja turvallisten palvelujen kokonaisuutta, eri ammattiryhmien yhteistyötä sekä näyttöön perustuvan palvelu- ja toimintakäytäntöjen kehittämistä profession vastuuhenkilöiden yhteistyöryhmässä 4. johtaa sosiaalityön kehittämistä ja vastaa osaltaan sosiaalityön tutkimuksen ja opetuksen kehittämisestä ja innovaatiotoiminnasta (TKIO) sidosryhmien kanssa sekä hyvinvointialueella ja yhteistyöalueella 5. vastaa sosiaalihuollon asiakasrekisteristä ja sosiaalihuollon asiakastietojen ja -asiakirjojen lainmukaisesta käytöstä, menettelytavoista ja käyttöoikeuksien myöntämisen periaatteista sekä sosiaalihuollon asiakasasiakirjojen luovuttamisen periaatteista 6. varmistaa sosiaalihuollon ammattitaidon ylläpitämisestä ja osaamisesta sekä valtakunnallisesta ja kansainvälisestä yhteistyöstä	Sosiaalityön professiojohtaja
Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen – Satakunnanhyvinvointialue	Hyvinvointialueen on neuvoteltava vähintään kerran vuodessa yhdessä alueensa kuntien sekä muiden hyvinvointialueen alueella hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyötä tekevien toimijoiden kanssa hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä koskevista tavoitteista, toimenpiteistä, yhteistyöstä ja seurannasta. (Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä (612/2021) 6 ja 7 §, Laki hyvinvointialueesta (611/2021) 14 §). Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen neuvottelut (HYTE-neuvottelut) ovat osa kuntien ja hyvinvointialueiden yhdyspintatyötä. Neuvottelut mahdollistavat yhtenäisen näkemyksen muodostumisen kunnan ja hyvinvointialueen välille sekä sitoutumisen yhteisiin tavoitteisiin.	HYTE-toimijat
Omavalvontaohjelma	Sisältää kuvaukset: Hyvinvointikertomus ja -suunnitelma sekä palvelujen erityiset haasteet, osallisuusohjelma, asiakasraatitoiminta, muistutus ja kantelumenettelyt. Professiojohtaja vastaa toimialueiden välisen yhteistyön ylläpitämisestä ja kehittämisestä yhteistyössä muiden professiojohtajien kanssa asiakaslähtöisten palvelujen ja -kokonaisuuksien varmistamiseksi. Profession vastuuhenkilöiden yhteistyöryhmien tehtävänä on edistää laadukkaiden, turvallisten ja kustannusvaikuttavien palvelujen kokonaisuutta, eri ammattiryhmien yhteistyötä sekä näyttöön ja hyväksyttäviin menetelmiin perustuvien hoito- ja toimintakäytäntöjen kehittämistä hyvinvointialueella.	Sosiaalityön professiojohtaja, HYTE-toimijat, valvonta
Osallisuusohjelma	Osallisuusrakenne, osallisuuden varmistaminen sekä vaikuttaminen päätöksentekoon ja palveluihin. Viestintä ja vuorovaikutus tukevat osallisuuden toteutumista. Sidosryhmäkumppanuuksien rakentaminen	HYTE-toimijat, viestintä
Strategia	Arvo 1: Kohtaamme inhimillisesti: Järjestämme ja kehitämme palveluja tasapuolisesti erilaiset asiakasryhmät huomioiden yhteistyössä eri kuntien, yritysten ja järjestöjen kanssa. - Toteutamme hyvinvointialueen palvelut yhteistyössä kuntien, yritysten ja järjestöjen kanssa ja mahdollistamme erityisosaamisen tuen jakamisen perustasolle. - Rakennamme toimintamallit ja yhteistyörakenteet kuntien, yritysten, järjestöjen, tutkimus- ja oppilaitosten, Länsi-Suomen yhteistyöalueen sekä muiden keskeisten toimijoiden kanssa. Indikaattorit mm. Asiakasraatien sekä kokemusasiantuntijoiden määrä ja aktiivisuus. • Kuntalaisten elintapojen, hyvinvoinnin ja terveyden raportointi	HYTE-toimijat
Strategian ja järjestämisen vastuualue Toimintasääntö	Valvonnan yksikön tehtävänä ovat raportoinnit, mm. sosiaaliasiavastaavatoiminnasta, TKIO-vastuuyksikön tehtävät mm. osaamisen kehittäminen	Valvontapäällikkö Tutkimus- ja kehitysjohtaja

4. Rakenteellisen sosiaalityön toteuttaminen

4.1. Alueellinen tietotuotanto ja tiedon hyödyntäminen:

Sosiaalisen raportoinnin menetelmä Satakunnassa

4. Rakenteellisen sosiaalityön toteuttaminen

4.2. Kansallisen tietotuotannon toimeenpano hyvinvointialueella:

- Alueellinen tietotuotanto ja tiedon hyödyntäminen sekä kansallisen tietotuotannon toimeenpano Sata-alueella tarkennetaan suunnitelmassa 2026-2027.
- THL:n tietotuotanto ja ohjeistukset ohjaavat tietotuotannon toimeenpanoa, mutta alueen tulee valmistautua kansalliseen tietotuotannon käynnistymiseen varmistamalla toimivat tiedon tuottamisen, laadun varmistamisen ja tiedon hyödyntämisen prosessit. Sosiaalihuollon seurantarekisteri tulee olemaan tietojohdamisen tukena sosiaalipalveluiden arvioinnissa, ohjauksessa ja valvonnassa. Seurantarekisterin hyödyntäminen edellyttää Sosiaalihuollon asiakastietovarannon kehitystyötä. Tietojen hyödyntäminen edellyttää laadukasta kirjaamista ja tilastointia.

4. Rakenteellisen sosiaalityön toteuttaminen

4.3. Rakenteellisen sosiaalityön työkäytännöt

a) Rakenteellinen sosiaalityö sosiaalialan ammattilaisen työssä

- Perehdytys-materiaali moodlessa Rakenteellisen sosiaalityön ABC-peruskurssi
- Osaamisen vahvistaminen Rakenteellisen sosiaalityön teemaviikoilla vkot 10 ja 41
- Sosiaalisen raportoinnin menetelmä SOSIAALINEN RAPORTOINTI SATAKUNNASSA: Webropolilla luotu kysely
- Rakenteellisen sosiaalityön vartit tiimien kokouksissa, Rake-Agentti -toiminta --> Tiedottaminen/jalkautus toiminnan esittelykierros toimipaikoissa ja ohjevideo syksyllä 2025

b) Rakenteellinen sosiaalityö sosiaalityön ja –huollon johtamisessa

- Sosiaalityön professiotyö: toteutussuunnitelman toteutuksen arviointi ja päivitys
- Sosiaalisen raportoinnin koordinointi, eri tietolähteiden tiedon hyödyntäminen ja viestintä

c) Rakenteellinen sosiaalityö monialaisena yhteistyönä

- Monitoimijainen yhteistyö hyvinvointialueen eri toimijoiden, kuntien, 3. sektorin, seurakuntien ja palveluntuottajien kanssa on vielä muovautumassa. Tärkeää on myös YTA-tasoinen työ, joka on niinkinään muovautumassa. Tavoitteena saada YTA-sosiaalialan osaamiskeskuksen tehtäväksi sosiaalisten raporttien koostaminen ja teemaviikkojen järjestäminen. Tarkoituksenmukaista on hyödyntää olemassa olevia yhteistoimintarakenteita ja ottaa rakenteelliseen sosiaalityöhön liittyvät asiat yhteiseen keskusteluun entistä vahvemmin.
- Luvussa 3. on kuvattu rakenteellisen sosiaalityön organisoitumista Satakunnassa

Rakenteellisen sosiaalityön toimintamallit Innokylässä:

Rakenteellisen sosiaalityön kehittäminen Satakunnassa (RRP, P4, I3) | Innokylä

- Sosiaalinen raportointi → Tulossa syksyllä 2025 toimintamallikuvaus + ohjevideo
- Rakenteellisen sosiaalityön teemaviikot viikoilla 10 ja 41 → Toimintamallikuvaus Rakenteellisen sosiaalityön viikko | Innokylä
- Rakenteellisen sosiaalityön vartit tiimien kokouksissa, ns. Rake-vartit → Tulossa syksyllä 2025 toimintamallikuvaus + ohjevideo

5. Rakenteellisen sosiaalityön osaamisen vahvistamisen käytännöt

Hanketyönä vakiinnutetut osaamisen vahvistamisen käytännöt

- Rakenteellisen sosiaalityön perehdytys moodlessa: rakenteellisen sosiaalityön ABC-peruskurssi: Kurssi on tehty hanketyönä, kurssin päivityksen koordinoi sosiaalityön professiojohtaja
- Rakenteellisen sosiaalityön teemaviikot: laaja ja mielenkiintoinen kattaus rakenteellisen sosiaalityön ajankohtaisiin teemoihin, sisältää suunnittelutyön, organisoinnin ja viestinnän → Suunnitelmissa, että toteutetaan jatkossa yhteistyössä YTA-alueen rakenteellisen sosiaalityön toimijoiden kanssa. Sata-alueen osalta teemaviikot koordinoi sosiaalityön professiojohtaja.
- Rakenteellisen sosiaalityön nettisivu: perustietoa ja ajankohtaista tietoa, linkit Innokylään, Satainnoon ja sosiaalisen raportoinnin lomakkeelle.
- Korkeakouluyhteistyö Tampereen yliopiston kanssa: Rake-Agentti – ohjelma: käynnistynyt vuonna 2024. Kausi 2024-2025 Tampereen yliopiston Porin yksikön opiskelijoille, kausi 2025-2026 (toteutus syyslukukausi) tarjolla verkko-opetuksena kaikille Tampereen yliopiston opiskelijoille. Korkeakouluyhteistyön jatkuminen muotoutuu myöhemmin tarkemmin.
- Syksy 2025: Rakenteellisen sosiaalityön erikoistumisopintojen suorittaneiden työntekijöiden sekä rakenteellisesta sosiaalityöstä kiinnostuneiden sosiaalialan työntekijöiden kartoitus ja Sata-alueen Rake-Agentti-toiminnan käynnistäminen tiimeissä (Rake-vartit)

Rakenteellisen sosiaalityön osaamisen vahvistamisen toimenpiteet hanketyön loputtua:

- Sosiaalityön professiojohtaja koordinoi ja vahvistaa eri hankkeissa ja sosiaalialan osaamiskeskus Pikassoksen vakiinnuttamia hyviä käytäntöjä: Sosiaalinen raportointi, Rake-teemaviikot, moodle-peruskurssi ja Rake-Agentti-toiminta
- Sosiaalityön professioryhmä tukee professiojohtajaa ja välittää tietoa omille toimialueilleen
- YTA-yhteistyö: professiotyö ja sosiaalialan osaamiskeskus vahvistavat omalta osaltaan rakenteellisen sosiaalityön osaamista myös Sata-alueella
- Yhteistyö kuntien, järjestöjen ja muiden hyvinvointia edistävien tahojen kanssa, sosiaalityön professiojohtajan koodinoimana/HYTE-toimikunnan jäsenenä

6. Rakenteellisen sosiaalityön viestintäsuunnitelma

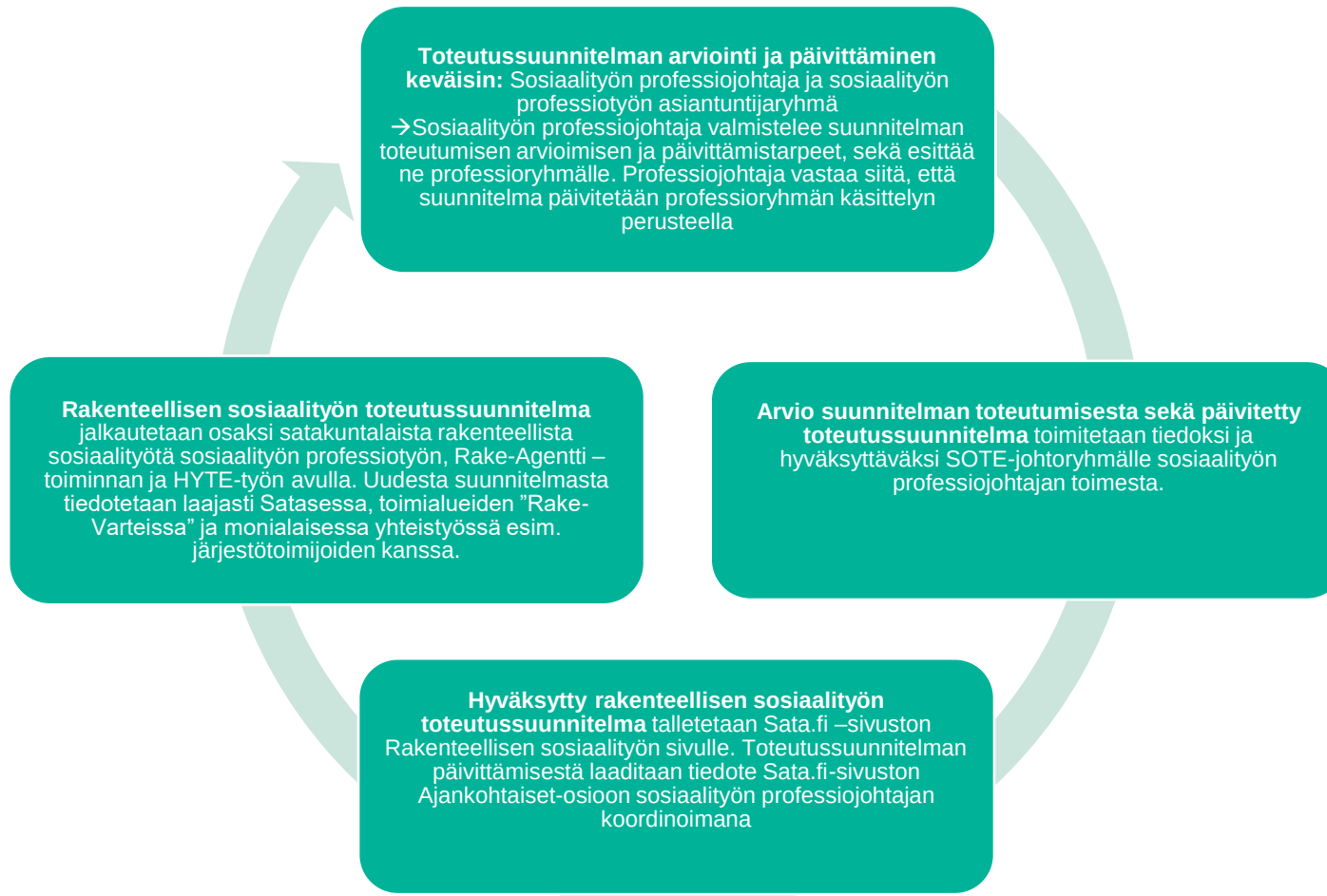
Viestinnän tavoitteet ja kohderyhmät:

Viestinnän tavoitteena on tukea toteutussuunnitelman tavoitteiden saavuttamista viestinnän keinoin. Viestinnän yleisenä kohderyhmänä on kaikki satakuntalaiset ja kohdistettujen viestintätoimien kohteina ovat sosiaalista hyvinvointia edistävät toimijat Sata-alueella, kunnissa, 3. sektorilla, seurakunnissa ja yrityksissä. Vastuu viestinnästä on vuoden 2025 osalta Kestävän kasvun Satakunta 2 –hankekoordinaattorilla ja vuoden 2026 osalta sosiaalityön professiojohtajalla.

Painopistealueet ja vastuut:

Ajankohta	Painopiste/Toimenpiteet	Tekijä/Vastuutaho Sata-alueella
Vuosi 2025	Rakenteellisen sosiaalityön kehittämisen tilanne ja tuotokset -tiedottaminen, Rake-nettisivujen päivitys https://satakunnanhyvinvointialue.fi/ammattilaiset-ja-opiskelijat/rakenteellinen-sosiaalityo/ , Rake ABC-peruskurssi moodlessa, sosiaalisten raporttien julkaisu 2 x vuodessa + tiedottaminen ja esittely esim. tarkastuslautakunnalle, Rake-teemaviikot viikoilla 10 ja 41, rakenteellisen sosiaalityön toteutussuunnitelman hyväksyttäminen ja jalkautus, Rake-Agentti –toiminnan käynnistäminen Rake-saajien kartoittamisella ja toimintamallin luomisella, hankeraportointi ja loppuseminaari	Kestävän kasvun Satakunta 2 –hankekoordinaattori, apuna hankkeen viestinnän ammattilainen yhteistyössä Sata-alueen, sosiaalialan osaamiskeskuksen ja muiden toimijoiden kanssa hankesuunnitelman mukaisesti
Kevät 2026	Rakenteellisen sosiaalityön toteutussuunnitelman arviointi ja päivitys: tiedottaminen Rakenteellisen sosiaalityön teemaviikko vkolla 10	Sosiaalityön professiojohtaja koordinoi
Syksy 2026	Rakenteellisen sosiaalityön toteutussuunnitelman jalkautus viestinnän avulla Rakenteellisen sosiaalityön teemaviikko vkolla 41	Sosiaalityön professiojohtaja koordinoi
Vuosi 2026	Sosiaalisen raportoinnin tulokset: sosiaaliset raportit 2 x vuodessa: tiedottaminen ja esittelyt Päivitykset: Rake-nettisivut ja Rake ABC-peruskurssi Rake-Agentti –toiminnan koordinaatio ja siitä tiedottaminen	Sosiaalityön professiojohtaja koordinoi

7. Suunnitelman päivittämisen ja seurannan käytännöt

Lisätietoja ja yhteydenotot:

Hankekoordinaattori
Mari Lönnberg
Kestävän kasvun Satakunta 2,
Pilari 4, Investointi 3
mari.johanna.lonnberg@sata.fi

Sosiaalityön professiojohtaja
Krista Virtanen-Olejniczak
krista.virtanen@sata.fi